

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Rotterdam, 29 januari 2020

Betreft: Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur

Excellentie,

Dank voor uw uitnodiging om te reageren op de Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur. Als onafhankelijke en ongesubsidieerde maatschappelijke organisatie die zich inzet om integriteit in wet- en regelgeving te verankeren en het goede in bestuurders naar boven te halen, maken wij graag gebruik van uw uitnodiging.

In de memorie van toelichting staat in de inleiding:

“Inwoners van Nederland hebben recht op een goed functionerend en integer openbaar bestuur.....Een goed functionerend en integer openbaar bestuur levert een belangrijke bijdrage aan het vertrouwen van mensen in de politiek. Daarmee draagt het ook bij aan de legitimiteit van het overheidshandelen. Een integer en stabiel openbaar bestuur is effectiever en efficiënter in staat om de taken uit te voeren en diensten te leveren waar inwoners recht op hebben.”

Wij onderschrijven bovenstaande volledig. Vanuit onze ervaring adviseren wij om niet alleen het aantal knoppen waaraan het gemeentelijk of provinciaal bestuur kan draaien uit te breiden. Maak vooral het begrip integriteit concreet te maken voor bestuurders en inwoners. Dit kan door in aanvulling op de voorgestelde wetswijzigingen de letterlijke betekenis van integriteit ter harte te nemen: heel en ongeschonden. Door in de

bestuurspraktijk integriteit in de letterlijke betekenis van ‘heel houden of heel maken’ als leidend principe te omarmen wordt de kans op, voor burgers en bestuurders, herkenbaar integere besluiten en daardoor een groeiend vertrouwen van burgers in politiek en openbaar bestuur groter.

Vanuit de BZK-sessie ‘vormgeven aan de lokale democratie’ in het voorjaar van 2017 (verslag gepubliceerd 4-7-2017) reiken wij de volgende aanknopingspunten aan die de kern van integriteit en vertrouwen raken:

1. politieke besluiten die schadelijke gevolgen opleveren voor groepen burgers,
2. geen rekening houden met belanghebbenden die niet aan tafel zitten
3. schade afwentelen op (de leefwereld van) mensen

Het wettelijk verankeren van het ‘heel houden of heel maken’-principe als leerproces van integriteit binnen het bestuurlijke afwegingskader zou een enorme verbetering zijn en bovendien recht doen aan de inzichten vanuit bovengenoemde BZK sessies.

Ten slotte willen we benadrukken dat transparantie bijdraagt aan integer handelen. Tegelijkertijd moet dat wat hoogst vertrouwelijk is ook vertrouwelijk kunnen blijven. De voorgestelde extra bevoegdheid voor de commissaris van de Koning (2.2) zou beperkt moeten worden tot situaties waar gegronde aanwijzingen zijn voor schendingen van integriteit.

Voor eventuele nadere toelichting zijn wij bereikbaar via leo@gogomo.org of 06 2631 4406

Stichting Good Governance Monitor
's-Lands Werf 148
3063GD Rotterdam

Leo Sonneveld MBA
Voorzitter

Mr. Jan Pieter Wieldraaijer
Secretaris